

SJÖFARTSVERKET

Sjöfart och Samhälle

Handläggare direkttelefon
Lars Vieweg, 011-19 15 50

Datum
2003-09-03

Vår beteckning
030501-03-02446

Ert datum

Er beteckning
N/2003/2045/TP

Näringsdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande över Ds 2003:41 Nya farledsavgifter

Syftet med översynen av farledsavgifterna har varit att utveckla ett avgiftssystem som bättre speglar trafikens samhällsekonomiska marginalkostnader och därigenom också utgör ett mer effektivt och rättvist avgiftssystem. Ett sådant system karaktäriseras av bl.a. av att mer miljöanpassad trafik gynnas och att det ger upphov till små snedvridande effekter. En utgångspunkt för arbetet har också varit att det inte skall tas ut några särskilda avgifter för isbrytarassistans.

Sjöfartsverket konstaterar att betydande ny kunskap, om än fortfarande förknippad med betydande osäkerheter, har tagits fram om sjöfartens marginalkostnader till följd av fartygens utsläpp till luften. När det gäller de skattade kostnaderna för luftföroreningarna har det stor betydelse vilket geografiskt avgränsningsområde som väljs och med vilken metod utsläppen värderas. Om hela den svenska ekonomiska zonen inkluderas i definitionen av sjöfart på svenska vatten blir utsläppen och därmed emissionskostnaden ca fem gånger så stor som om endast sjöfarten på svenskt territorialvatten inkluderas. Vilken värderingsfilosofi som används för koldioxid, men också för kväveoxider, är vidare avgörande för den samlade utsläppsvärderingen.

Sjöfartsverket delar översynens slutsats, som bekräftar tidigare antaganden, att de snedvridande effekterna av dagens sjöfartsavgifter är måttliga. Analysen visar vidare att passagerarfartyg och färjor i avsevärt lägre omfattning täcker sina marginalkostnader genom de statliga sjöfartsavgifterna än övriga fartyg.

Sjöfartsverket anser att förslagen, om än tämligen begränsade, går i rätt riktning. Ytterligare miljöincitament läggs in i systemet och anlöpstaket definieras per kalendermånad och inte som för närvarande per kalenderår. Kryssningsfartygen, som hittills varit avgiftsbefriade, föreslås omfattas av systemet.

Datum
2003-09-03

Vår beteckning
030501-03-02446

Sjöfartsverket stöder en utsträckning av rabattskalan för NO_x-reduktion ned till 1 gram/kWh som utredningen föreslår. Med hänsyn till att sjöfartens NO_x-utsläpp långtifrån har minskat i den utsträckning som förutsattes i samband med den så kallade trepartsöverenskommelsen och att den utsläppsminskning som skedde initialt tycks ha stagnerat, anser Sjöfartsverket dock att man, i samband med en förändring av farledsavgifterna, bör överväga en ytterligare förstärkning av incitamenten för minskning av NO_x-utsläppen.

Förslaget är intäktsneutralt för Sjöfartsverket och behovet av rabatter begränsas. Förslaget kan ge ett visst utrymme att sänka den godsrelaterade avgiften för icke lågvärdigt gods.

De mera principiella frågorna om avgifternas konkurrenspåverkande effekter överlämnas till det pågående arbetet inom Godstransportdelegationen.

Sjöfartsverket ser alltså positivt på förslagen och noterar att de i betydande delar ligger väl i linje med den utveckling av avgiftssystemet som verket arbetar med. Sjöfartsverket har uttalat att en minskad korssubventionering från farledsavgifterna för att täcka kostnaderna för lotsningen är önskvärd och att en avgiftsväxling mellan farledsavgifterna och lotsavgifterna bör ske. I den takt som detta är möjligt bör det ske genom att godsavgiftsdelen av farledsavgiften sänks i ungefär samma utsträckning som lotsavgiften höjs.

I det pågående budgetarbetet inför 2004 strävar verket efter att sänka avgiften för godset med ca 10 % från den 1 januari 2004 medan lotsavgiften beräknas höjas med ca 20 % först den 1 juli 2004.

Tidpunkten för genomförandet av de förslag som presenteras i översynen har inte angivits. Med den förändring som görs av fartygsavgiften från kalenderår till kalendermånad måste förändringen ske vid ett årsskifte. Sjöfartsverket vill understryka att den tidigaste tidpunkten för en förändring är den 1 januari 2005. Det går inte att hinna med en anpassning av det nuvarande avgiftssystemet på de månader som återstår till den 1 januari 2004.

I handläggningen av detta ärende, som avgjorts av generaldirektören Jan-Olof Selén, har deltagit ekonomidirektören Eva Nilsson och chefen för Sjöfart och Samhälle Lars Vieweg, den sistnämnde föredragande.

Jan-Olof Selén

Lars Vieweg